وەزیری نەوت: توانای دەرهێنانی عێراق لە 5 ملیۆن بەرمیل لە ڕۆژێکدا نزیك دەبێتەوە

ئەمڕۆ هەینی،حەیان عەبدولغەنی، وەزیری نەوت دووپاتی کردەوە کە عێراق نزیکە لە گەیشتن بە توانای دەرهێنانی تا 5 ملیۆن بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا و وێڕای ئاشکراکردنی قەبارەی ئێستای بەرهەمهێنانی غازیش ڕایگەیاند، عێراق لە پلەی 12ی جیهاندایە لەڕووی قەبارەی یەدگەکانییەوە، ئاماژە بە بوونی یەدەگی گەورە دەکات، لە ناوچەکانی ڕۆژئاوا، وەزارەت هەوڵدەدات لە ڕێگەی ١٥ بلۆکی گەڕانەوە وەبەرهێنانی تێدا بکات، لە هەمان کاتدا ئاماژە بە دامەزراندنی پڕۆژەکان دەکات بۆ وەبەرهێنانی ٩٠٠ ملیۆن پێ سێجا ستانداردی غاز لە زیقار و بەسرە و میسان، جگە لە ٦٠٠ ملیۆنی دیکە لە ڕێگەی کۆمپانیای تۆتاڵی فەرەنسییەوە.

حەیان عەبدولغەنی بە ئاژانسی هەواڵی فەرمی ڕاگەیاند: پیشەسازی نەوتی عێراق ڕۆڵێکی گرنگ دەگێڕێت لە داڕشتنی ئایندەی ئابووری نیشتمانی، هەروەها بەرپرسیارێتییەکی گەورەی لە ئێستەدایە لە پاڵپشتیکردنی ئابووری و پێشخستنی بارگرانییەکانی، بەتایبەتی کە بە پلەی یەکەم بنکەی لەسەرە لەسەر نەوت لە نێوان هەوڵە جددی و ڕاستەقینەکان بۆ هەمەچەشنکردنی ئابووری نیشتمانی و سەرچاوەکانی داهاتەکەی ".

ئاماژەی بەوەشکرد، "وەزارەتی نەوت بە هەنگاوی یەکگرتوو نزیك دەبێتەوە بۆ گەیشتن بە توانای

دەرهێنانی نەوت کە ڕۆژانە بە 5 ملیۆن بەرمیل مەزەندە دەکرێت لە کەرتی دەرهێناندا، سەرەڕای سنووردارکردنی جددی لەسەر بازاڕەکانی نەوت و سنووردارکردنی پشکەکانی وڵاتانی ئۆپێك بەمەبەستی پشتیوانیکردن". سەقامگیری و هاوسەنگی نرخەکان."

جەختیشی کردەوە، "هەوڵەکانی وەزارەت هاوئاهەنگن لە پیشەسازی غازدا لەسەر میحوەری خولە نوێیەکانی گەڕان و خولەکانی بەرهەمهێنان، و خولەکانی وەبەرهێنانی غازی پەیوەندیدار و سووتاو، هەروەها کارکردن لەسەر خولی پێنجەم و شەشەم بۆ پێچە و پێچەی سنوورییەکان بەردەوامە لە ناوچەکانی ڕۆژئاوا کە یەدەگی غاز، بە لەبەرچاوگرتنی پێگەی عێراق لە یەدەگی جیهانیدا کە وای لێدەکات لە پلەی ١٢ لە جیهاندا بێت وە بەهۆی گرنگی غاز لە دابینکردنی پێداویستییە نیشتمانییەکانمان و لە مەلەفی گواستنەوەی وزەدا، بەو پێیەی سووتەمەنی پاکترە بە بەراورد بە سووتەمەنی قورس، ئەمە هاوتەریبە لەگەڵ پێشنیارەکانی کۆنفرانسی کەشوهەواکانی ئەم دواییە".

عەبدولغەنی ڕاشیگەیاند، ”20 کۆمپانیای نێودەوڵەتی هەن کە بەشداری دەکەن، هیوادارین بازرگانانی عێراقیش بەشدارییان هەبێت لەم خولانەی [illegible]، ئەمە ئامادەکاری تەواومان هەیە بۆ ئەوەی ئەو کۆمپانیایانە شایستە بکەین بەمەبەستی فراوانکردنی بەشداریکردن لە خولەکاندا، ئەوانیش خۆبژێوی عێراق لە غازدا مسۆگەر دەکات و هاوردەکردنی ڕادەگرێت، ڕەنگە عێراق ڕوو لە وڵاتێکی هەناردەکاری غاز بکات.

وەزیری نەوت ئاماژەی بەوەشکرد، "بەرهەمهێنانی غازی ئێستای عێراق دەگاتە سێ هەزار و 200 ملیۆن پێ سێجا ستاندارد لە ڕۆژێکدا، هەروەها بڕی مەزەندەکراوی وەبەرهێنانی تێدا گەیشتووەتە %62، و باقی ڕێژەیەکەش کە دەکاتە %38، بریتییە لە ئێستادا دەسوتێنرێت. حکومەتی ئێستا لە سەرەتای پێکهێنانییەوە ئامانجی وەستاندنی سووتانی غاز لە پێشینەی کارەکانییە داناوە".

ڕوونیشیکردەوە، "گرێبەست کراوە بۆ وەستاندنی سووتاندن و وەبەرهێنانی غاز، لەماوەی چەند ساڵێکی دیکەشدا تەواوی بڕی تەواو دەبێت و سووتانی دەوەستێت. نەخشەڕێگایەکمان داڕشتووە بۆ وەبەرهێنانی بڕە زۆرەکەی. ڕەنگە دوا پرۆژە دوا پرۆژە تەواو بووبێت". ساڵ پڕۆژەی (بەسرە ئەنجی ئال)ە بە توانای ٢٠٠ ملیۆن پێ سێجا ستانداردی غاز." لەگەڵ دەستپێکردنی پێکهێنانی حکومەت کرایەوە، و یەکێیەکی دیکە لە کۆمپانیای غازی بەسرە هەیە بە هەمان توانای لەگەڵ... 200 ملیۆن پێی سێجا ستاندارد، و کارکردنی تاقیکارییەکەی لە نیوەی دووەمی ساڵی ئێستای 2024 دەستپێدەکات.

عەبدولغەنی ڕاشیگەیاند، ”گرێبەست و هەوڵەکانی وەزارەت بەردەوامە لە پرۆژەی کۆمپانیای تۆتاڵی فەرەنسی، کە 3 چالاکی سەرەکی لەخۆدەگرێت جگە لە بەرهەمهێنانی نەوت، گرنگترین چالاکیشی وەبەرهێنانی 600 ملیۆن پێ سێجا ستانداردی غازە کە لە ئێستادا تێیدا دەسووتێنرێت 5 کێڵگەی نەوتی: مەجنون، ئەللاهیس، قورنەی ڕۆژئاوای ٢، و ئارتاوی“ و خشتەکە، و بە دوو قۆناغ جێبەجێ دەکرێت بە ڕۆژەی ٣٠٠ ملیۆن پێ سێجا ستاندارد بۆ هەر قۆناغێك، و لە ماوەی ماوەیەکدا تەواو دەبێت لە ٥ ساڵ، ٣ ساڵی

یەکەم و دوو ساڵی دووەم